

SÖKANDE

Upplands-Bro kommun, 212000-0100, Lärarvägen 3, 197 30 Bro
Ombud: Advokat Karin Hernvall, Advokatfirman Åberg & Co AB
Box 16295, 103 25 Stockholm

MOTPARTER

1. Lina Kerstin Arnbom, Klippingvägen 16, 196 32 Kungsängen
2. Pia Ulla-Britt Augustsson, Skolvägen 15, 196 30 Kungsängen
3. Nils Björn Axelsson, Klarbärsstigen 16, 196 32 Kungsängen
4. Lars-Olof Bergman, Klippingvägen 14, 196 32 Kungsängen
5. Claes Peter Elvingdal, Ekenbergsvägen 1, 196 30 Kungsängen
6. Kjell Håkan Englund, Prästhagsvägen 14, 196 30 Kungsängen
7. Kjell Gustav Olov Engström, Bygdegårdsvägen 8, 196 30 Kungsängen
8. Lena Marianne Engström, Bygdegårdsvägen 8, 196 30 Kungsängen
9. Jenny Cecilia Flygare, Ekenbergsvägen 3, 196 30 Kungsängen
10. Kerstin Lisbeth Marianne Fransson, Klarbärsstigen 14, 196 32 Kungsängen
11. Marie Louise Hansson, Bygdegårdsvägen 6, 196 30 Kungsängen
12. Anna Maria Hjord, Skolvägen 13, 196 30 Kungsängen
13. Sven Anders Hägg, Örtugsvägen 16, 196 32 Kungsängen
14. Mary Josefine Juusela, Skolvägen 17, 196 30 Kungsängen
15. Britt-Marie Kaneteg, Klippingvägen 5, 196 32 Kungsängen
16. Hannu Juhani Koronen, Bygdegårdsvägen 6, 196 30 Kungsängen
17. Kungsängen-Västra Ryds församling, Kyrkvägen 35, 196 30 Kungsängen
18. Lina Viola Linderson, Sjösavägen 21 lgh 1201, 124 55 Bandhagen
19. Per Göran Torbjörn Lithner, Örtugsvägen 14, 196 32 Kungsängen
20. Eddi Leif Jorma Ljunggren, Skolvägen 17, 196 30 Kungsängen
21. Ängstibble Mark AB, Box 8160, 104 20 Stockholm
22. Rebin Hussein Malmström, Klippingvägen 16, 196 32 Kungsängen
23. Bertil Per-Olov Nilsson, Klippingvägen 20, 196 32 Kungsängen
24. Bengt-Arne Erik Othberg, Ekenbergsvägen 3, 196 30 Kungsängen
25. Olga Shirokova, Bygdegårdsvägen 10, 196 30 Kungsängen
26. Ingrid Amy Agneta Sjödin, Örtugsvägen 16, 196 32 Kungsängen
27. Ann-Katrin Sjöström, Ekhammars gård, 196 32 Kungsängen
28. Lars Anders Sjöström, Örtugsvägen 15, 196 32 Kungsängen
29. Pjotr Sokolovs, Lindhemsvägen 34 lgh 1002, 194 51 Upplands Väsby
30. Eva Britt Steger, Klippingvägen 18, 196 32 Kungsängen
31. Leif Yngve Steger, Klippingvägen 18, 196 32 Kungsängen
32. Alf Peter Suneson, Klarbärsstigen 18, 196 32 Kungsängen
33. Camilla Margaretha Suneson, Klarbärsstigen 18, 196 32 Kungsängen
34. Monica Birgitta Swall, Klarbärsstigen 16, 196 32 Kungsängen
35. Lars Christer Emil Svensson, Skolvägen 15, 196 30 Kungsängen
36. Trafikverket, 781 89 Borlänge
37. Upplands-bro Kommunfastigheter AB, Box 2070, 196 02 Kungsängen
38. Ivan Johannes Vigil, Skolvägen 13, 196 30 Kungsängen

Dok.Id 748866

Postadress	Besöksadress	Telefon	Expeditionstid
Box 69 131 07 Nacka	Sicklastråket 1	08-561 656 30 E-post: mmd.nacka.avdelning3@dom.se www.nackatingsratt.domstol.se	måndag–fredag 08:00–16:30

SAKEN

Avveckling av Ekhammar-Kyrkbyns dikningsföretag år 1945 i Upplands-Bro kommun

Avrinningsområde: Norrström N: 6596444 E: 655031

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen godkänner överenskommelsen om att samfälligheten Ekhammar-Kyrkbyns dikningsföretag år 1945 i Upplands-Bro ska upphöra.

ANSÖKAN

Yrkanden m.m.

Upplands-Bro kommun (kommunen) har yrkat mark-och miljödomstolen med stöd av till ansökan ingiven överenskommelse (bilaga 1) ska godkänna att den vattenrättsliga samfälligheten Ekhammar-Kyrkbyns dikningsföretag år 1945 avvecklas och att samfälligheten upphör. Till stöd för det åberopas 7 kap. 17 § andra stycket och 18 § lagen (1998:812) med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet.

Mark- och miljödomstolen har handlagt ansökan som ett stämningsmål. Ingen av fastighetsägarna inom båtnadsområdet (motparterna) har haft några invändningar mot ansökan.

Domstolen har också berett Länsstyrelsen i Stockholms län tillfälle att yttra sig. Länsstyrelsen har anfört att myndigheten inte har några synpunkter på ansökan.

Skälen för ansökan

Ekhammar-Kyrkbyns dikningsföretag tillkom år 1945 genom förrättning enligt 1918 års vattenlag. Företagets anläggningar utgjordes vid dess tillkomst av öppna dikessträckor. Ändamålet var att möjliggöra bättre förutsättningar för att odla på marken inom området. En samfällighet upprättades och kostnaderna för utförande och underhåll fördelades mellan de fastigheter som fick nytta av åtgärden utifrån ett båtnadsområde.

Sedan år 1945 har fastighetsregleringar skett inom området. I dagsläget ligger ett stort antal fastigheter inom företagets båtnadsområde, där merparten av fastigheterna tillkommit efter att dikningsföretaget tillkom. Eftersom kostnadsfördelningslängden inte har uppdaterats och markanvändningen har förändrats är företaget inaktuellt och ansvarsfördelningen oklar.

Hela båtadsområdet ligger idag inom kommunalt verksamhetsområde för dagvatten där Upplands-Bro kommun är huvudman, se figur 1. Kommunen som huvudman för verksamhetsområdet har därför i praktiken tagit på sig ansvar för dagvattenhanteringen inom hela båtadsområdet. Ett nytt dagvattensystem är anlagt inom området som har ersatt den funktion som dikningsföretagets diken och rörledningar en gång hade. Idag finns endast de öppna diken kvar i de södra delarna av båtadsområdet. Resterande delar är rörlagda eller borta. Kommunen har idag ansvar för samtliga kvarvarande vattenanläggningar som ingår i Ekhammar-Kyrkbyns dikningsföretag. Av de fem fastigheter som ingår i den gällande kostnadsfördelningslängden tillhörande Ekhammar-Kyrkbyns dikningsföretag äger kommunen tre, nämligen Korsängen 1:2, 1:3 och Kungsängens Kyrkby 2:1.

Utifrån dagens situation och markanvändning är det mot bakgrund av ovanstående uppenbart att en avveckling av dikningsföretaget är den mest lämpliga juridiska hanteringen. En avveckling innebär att samfälligheten upphör. Kommunen äger fastigheterna Korsängen 1:2, Korsängen 1:3 och Kungsängens Kyrkby 2:1, vilka är belägna inom båtadsområdet och därför kan ansöka om förevarande avveckling.

Upplands-Bro har inför denna ansökan samrått med länsstyrelsen. Länsstyrelsen har den 3 februari 2021 anfört: "I och med att kommunen kommer att ta över ansvaret för de diken som ingår i dikningsföretaget och att dessa till största delen ligger inom verksamhetsområdet för dagvatten bör inga oklarheter kunna uppstå kring exempelvis det framtida underhållsansvaret av diken. Om ett sådant åtagande framgår av ansökan bör det inte kunna finnas några hinder för ett upphörande."

Som parter räknas ägare till de fastigheter som ingår i den gällande kostnadsfördelningslängden tillhörande Ekhammar-Kyrkbyns dikningsföretag. Som part i denna överenskommelse räknas också ägare till Kungsängens-Tibble 11:1 som har en av de kvarvarande vattenanläggningarna inom sin fastighet.

Parterna är överens om att dikningsföretaget ska upphöra och att det är kommunen som för parternas räkning ansvarar för och bekostar ansökningsprocessen. Vidare är parterna överens om att efter upphörandet så ansvarar Upplands-Bro kommun, som huvudman för verksamhetsområde dagvatten, för dagvattenhanteringen inom båtadsområdet, de kvarvarande vattenanläggningarna och för att upprätthålla den funktion gällande avledning av vatten som dikningsföretagets anläggningar tidigare har syftat till. Undertecknad överenskommelse, se bilaga 2.

Kommunen har till ägare till fastigheter inom dikningsföretagets båtadsområde skickat information per post och möjlighet att yttra sig i frågan gällande avveckling av Ekhammar-Kyrkbyns dikningsföretag. Inga yttranden som motsätter sig avvecklingen har inkommit. Enligt kommunen finns det inom båtadsområdet ingen annan egendom eller utrustning av värde än ledningar, varför någon ersättningsreglering inte behöver ske.

DOMSKÄL

Mark- och miljödomstolen har med stöd av 42 kap. 18 § rättegångsbalken avgjort målet utan huvudförhandling.

Enlig 18 § lagen med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet ska en överenskommelse om att någon ska inträda i eller utträda ur en samfällighet enligt den lagen, att en deltagares andelstal ska ändras eller att samfälligheten ska upphöra ha samma verkan som en tillståndsdom eller ett tillståndsbeslut, om överenskommelsen på ansökan av en deltagare godkänns av mark- och miljödomstolen. Vidare gäller enligt samma paragraf att ett sådant godkännande inte får lämnas om det är uppenbart att överenskommelsen strider mot denna lag.

Enligt mark- och miljödomstolen finns förutsättningar att godkänna den av kommunen ingivna överenskommelsen om att det aktuella dikningsföretaget ska upphöra. Ansökan ska därför bifallas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (MMD-01)

Överklagande senast den 29 mars 2022

Björn Räftegård

Anders Söderström

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Björn Räftegård, ordförande, och tekniska rådet Anders Söderström.

Överenskommelse gällande upphörande av Ekhammar-Kyrkbyns dikningsföretag av år 1945 och åtagande av ansvar för framtida underhåll

Parter

Som parter räknas ägare till de fastigheter som ingår i den gällande kostnadsfördelningslängden tillhörande Ekhammar-Kyrkbyns dikningsföretag. Som part i denna överenskommelse räknas också ägare till Kungsängens-Tibble 11:1 som har en av de kvarvarande vattenanläggningarna inom sin fastighet.

<u>Fastighet</u>	<u>Fastighetsägare/Ansvarig</u>	<u>Adress</u>
Kungsängens-Tibble 4:1	Åkerlind, Anders 19430315-1437	Tibble Gård Tibble Gårdsväg 1 196 34 Kungsängen
	Nisser, Cecilia Charlotta 19860603-0180	Gula Villan Tibble Gårdsväg 2 196 34 Kungsängen
Korsängen 1:2	Upplands-Bro Kommun Org nr: 212000-0100	Upplands-Bro kommun Furuhällsplan 1 19681 Kungsängen Fakturaskanning 1503
Korsängen 1:3	Upplands-Bro Kommun Org nr: 212000-0100	Upplands-Bro kommun Furuhällsplan 1 19681 Kungsängen Fakturaskanning 1503
Kungsängens Kyrkby 2:1	Upplands-Bro Kommun Org nr: 212000-0100	Upplands-Bro kommun Furuhällsplan 1 19681 Kungsängen Fakturaskanning 1503
Kungsängens-Tibble 11:1	Åkerlind, Anders 19430315-1437	Tibble Gård Tibble Gårdsväg 1 196 34 Kungsängen

Övriga fastigheter som återfinns i kostnadsfördelningen har avregistrerats.

170

Bakgrund

Ekhammar-Kyrkbyns dikningsföretag tillkom 1945 genom förrättning enligt 1918 års vattenlag. Företagets anläggningar utgjordes vid dess tillkomst av öppna dikessträckor. Ändamålet var att möjliggöra bättre förutsättningar för att odla på marken inom området. En samfällighet upprättades och kostnaderna för utförande och underhåll fördelades mellan de fastigheter som fick nytta av åtgärden utifrån ett båtnadsområde¹.

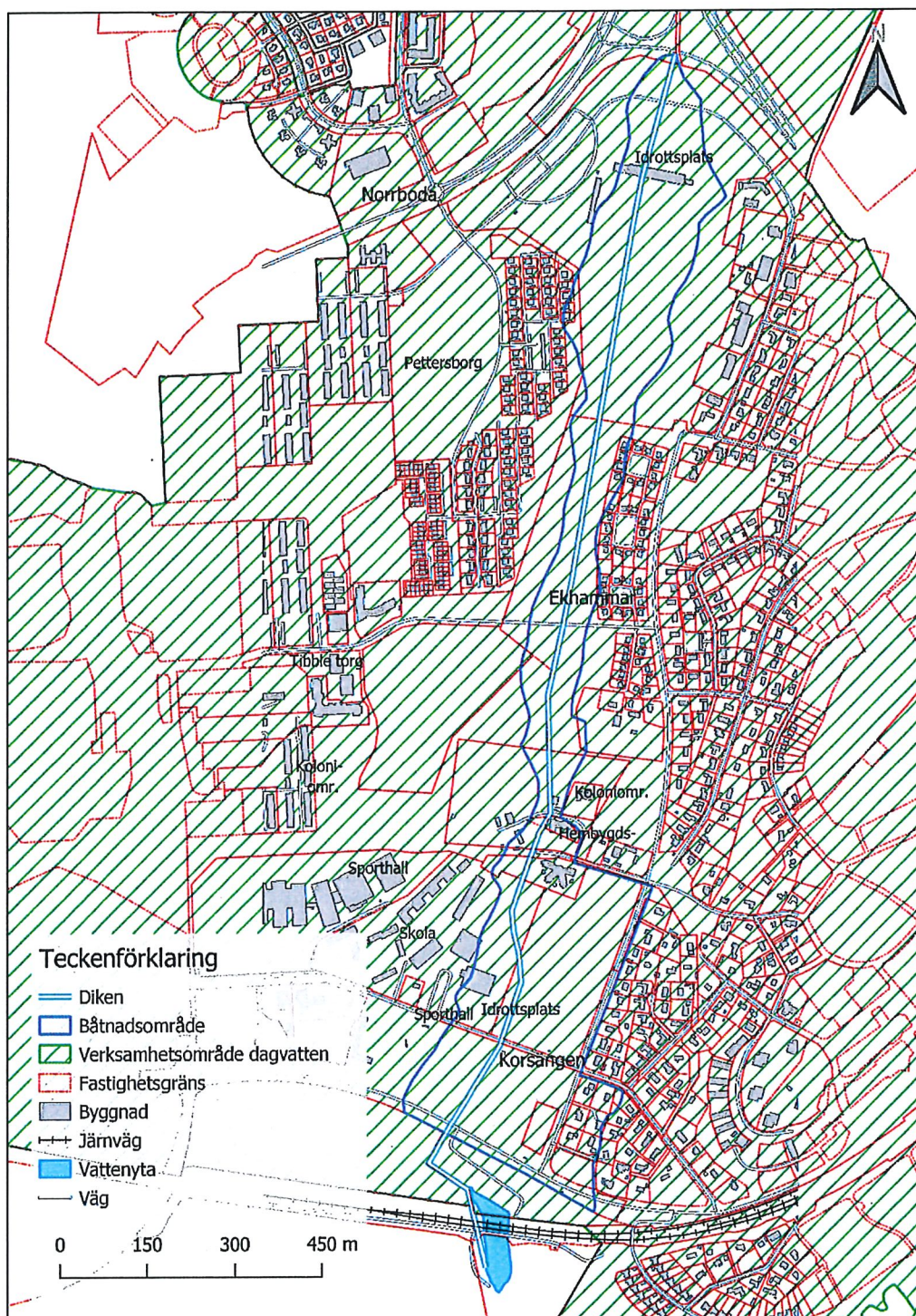
Sedan år 1945 har fastighetsregleringar skett inom området. I dagsläget ligger ett stort antal fastigheter inom företagets båtnadsområde, där merparten av fastigheterna tillkommit efter att dikningsföretaget tillkom. Eftersom kostnadsfördelningslängden inte har uppdaterats och markanvändningen har förändrats är företaget inaktuellt och ansvarsfördelningen oklar.

Hela båtnadsområdet ligger idag inom kommunalt verksamhetsområde för dagvatten där Upplands-Bro kommun är huvudman, se Figur 1. Kommunen som huvudman för verksamhetsområdet har därför i praktiken tagit på sig ansvar för dagvattenhanteringen inom hela båtnadsområdet. Ett nytt dagvattensystem är anlagt inom området som har ersatt den funktion som dikningsföretagets diken och rörledningar en gång hade. Idag finns endast de öppna diken kvar i de södra delarna av båtnadsområdet, se Figur 2. Resterande delar är rörlagda eller borta. Kommunen har idag ansvar för samtliga kvarvarande vattenanläggningar som ingår i Ekhammar-Kyrkbyns dikningsföretag.

Utifrån dagens situation och markanvändning är det mot bakgrund av ovanstående uppenbart att en avveckling av dikningsföretaget är den mest lämpliga juridiska hanteringen. En avveckling innebär att samfälligheten upphör.

¹ Det område som drar nytta av den markavvattning som diket ger.

JB

Figur 1. Ljusblå linjer i figuren illustrerar dikningsföretagets sträckor, den mörkblå linjen båtnadsområdet och grönskafferat område verksamhetsområde för dagvatten. Fastighetskarta från Lantmäteriet.

Ansvar för framtida underhåll

I det fall ett dikningsföretag avvecklas och samfälligheten upphör övergår ansvaret för underhåll, om inget annat bestäms, till respektive fastighetsägare som har ett dike inom sin fastighet.

I detta fall finns inte längre syftet med samfälligheten kvar då dess vattenanläggningar till största del har ersatts med ett nytt ledningssystem och Upplands-Bro kommun ansvarar för omhändertagande av dagvatten inom verksamhetsområdet för dagvatten. I detta kommunala ansvar ingår skötsel och underhåll av de anläggningar som behövs för att hantera dagvatten inom området.

Den del av det öppna diket som fortfarande finns kvar (se Figur 2) ligger inom kommunens fastigheter Kungsängen-Tibble 1:41 och Korsängen 10:1. Kommunen har redan idag ansvar för denna sträckning. En kortare sträcka ligger i fastighetsgräns mellan Korsängen 10:1 och Kungsängen-Tibble 11:1, men även denna sträckning har kommunen idag fullt ansvar för.

Mot bakgrund av detta är det uppenbart att Upplands-Bro kommun ska ta över ansvaret för dagvattenhanteringen och samtliga kvarvarande vattenanläggningar.

Länsstyrelsen har i yttrande den 3 februari 2021 på fråga från kommunen angett: ”I och med att kommunen kommer att ta över ansvaret för de diken som ingår i dikningsföretaget och att dessa till största delen ligger inom verksamhetsområdet för dagvatten bör inga oklarheter kunna uppstå kring exempelvis det framtida underhållsansvaret av diken. Om ett sådant åtagande framgår av ansökan bör det inte kunna finnas några hinder för ett upphörande.”

Figur 2. Dikessträckor tillhörande Ekhammar-Kyrkbyns dikningsföretag.

15

Parterna är överens om:

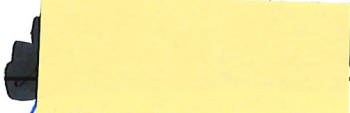
1. Att Ekhammar-Kyrkbyns dikningsföretag av år 1945 ska fås att upphöra. Det är Upplands-Bro kommun som för parternas räkning ansvarar för och bekostar den ansökningsprocess som krävs för detta.
2. Efter upphörandet ansvarar Upplands-Bro kommun, som huvudman för verksamhetsområde dagvatten, för dagvattenhanteringen inom båtnadsområdet, de kvarvarande vattenanläggningarna och för att upprätthålla den funktion gällande avledning av vatten som dikningsföretagets anläggningar tidigare har syftat till.

Denna överenskommelse har upprättats i fyra likalydande exemplar av vilka fastighetsägarna tagit varsitt och ett bifogas ansökan till Nacka tingsrätt, mark- och miljödomstolen, om att överenskommelsen ska godkännas och dikningsföretaget upphöra.

Ort: *Korsängen* Datum: *2021-03-28*

Ort:

Datum:

tf. Samhällsbyggnadschef

(Namnförtydligande och titel)

Upplands-Bro kommun

Huvudman för verksamhetsområde
dagvatten

Ägare till Korsängen 1:2, Korsängen 1:3
och Kungsängens Kyrkby 2:1

Anders Åkerlind

Ägare till Kungsängens-Tibble 4:1 och
Kungsängens-Tibble 11:1

Ort:

Datum:

Cecilia Charlotta Åkerlind Nisser

Ägare till Kungsängens-Tibble 4:1

Hur man överklagar

Dom i mark- och miljödomstol som första instans

MMD-01

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid, har den andra parten också rätt att överklaga även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandetiden har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Så här gör du

1. Skriv mark- och miljödomstolens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att Mark- och miljööverdomstolen ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn samt aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till mark- och miljödomstolen. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Mark- och miljödomstolen kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar mark- och miljödomstolen överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Mark- och miljööverdomstolen.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även Mark- och miljööverdomstolen skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i Mark- och miljööverdomstolen

När överklagandet kommer in till Mark- och miljööverdomstolen tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Mark- och miljööverdomstolen ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att mark- och miljödomstolen dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om mark- och miljödomstolen har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med mark- och miljödomstolen om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.